Орон бүхний пролетари нар нэгдэгтүн!

Анхдугаар ТАВАН ЖИЛ

Төв аймгийн намын хороо, А. Д. Х. Гүйцэтгэх захиргааны сонин.

22 дахь жилдээ № 88 (1872) | 1969 оны 11 дүгээр сарын 25 | МЯГМАР

УДИРДЛАГЫН АРГА БАРИЛ

МАХН—ын XV их хурал, БНМАУ-д социализмыг бүрэн байгуулж дуусгах түүхэн зорилтыг дэвшүүлэн тавьж, намаас улс ардын аж ахуй, соёлын байгуулалтыг удирдах удирдлагын арга барилыг улам боловсронгуй болгон сайжруулахыг заасан билээ.

Манай төв орон нутгийн байгууллагууд, аж ахуй-эдийн засгийн асуудлуудад анхаарлаа хандуулж, түүнийг удирдах нам, улсын удирдлагын арга барилыг сайжруулах, аж ахуйн зорилтыг биелүүлэх, санхүү, эдийн засаг, ажиллах хүчний нөөц бололцоог улам илүү сайн ашиглахад чиглэгдсэн нилээд ажил .зохиож байна.

Жаргалант, Мөнгөнморьт, Батсүмбэр сумдын нам, улсын байгууллагууд аж ахуйн үйл ажиллагаанд эдийн засгийн тооцоотой хандаж, хөдөлмөр зохион байгуулалтыг шинэ дэвшилтэд аргаар өөрчлөн бригадын дарга, мэргэжилтнүүдийн бие даасан ажиллагаа, нийт хүмүүсийн идэвх санаачлагыг хөгжүүлэх ажил зохиож байна.

Ялангуяа Мөнгөнморьт сум, Гачууртын САА—н нам, захиргааны байгууллагууд үхэрчид, саальчдын дунд социалист уралдааныг өрнүүлэн, тэдний материаллаг сонирхлыг нийгмийн эрх ашигтай зөв хослуулах талаар олон хэлбэрийн тодорхой ажил зохиодгоос улсад тушаах сүүний даалгаврыг амжилттай биелүүлдэг болжээ.

Гэвч намын зарим байгууллага аж ахуйд шинжлэх ухааны үндэстэй хандаж түүнийг эдийн засгийн арга барилаар удирдахгүй, социалист уралдаан, тэргүүн туршлага, гүйцэтгэлийн хяналт шалгалт, хүнтэй ажиллах зэрэг удирдлагын гол аргуудыг хэрэглэхийн оронд дахин давтан хуралдаж тогтоол төлөвлөгөө гаргах, бригад тасагт төлөөлөгч томилохыг голлож байна.

Мөн намын зарим байгууллагууд аж ахуйг зохион байгуулан удирдахын оронд аж ахуйн аар саар зүйлээр хөөцөлдөх, эсвэл зөвхөн гэгээрүүлэх чанартай ажлыг голчилж үйлдвэрлэлээс хөндийрдөг өрөөсгөл хандлагууд гаргаж байгаа нь аймгийн намын хорооноос хэд хэдэн сумын ажлыг шалгасан шалгалтаар илрэв.

Борнуур, Баянжаргалан сумдад хүмүүсийн ажлын хариуцлага сахилга бат суларч үйлдвэрлэлийн ажиллагаа доголдон улсын төлөвлөгөө жил дараалан тасалдсаар байхад тэндэхийн нам, улсын байгууллага, үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааг гүнзгий судлан түүнд дүн шинжилгээ хийж удирдлагынхаа арга барилыг сайжруулаагүй байна.

Баян, Баянжаргалан, Баянцагаан сумд энэ жил малд хашаа саравч барих, хадлан тэжээл бэлтгэх талаар өөрчлөлт гаргаж чадаагүй нь эндэхийн нам, улсын байгууллагын удирдлагын арга сайжирч чадаагүйтэй холбоотой юм. Нам, улсын байгууллагаас гүйцэтгэлийн шалгалтыг зохион байгуулж байгаа арга барилд тооны хойноос хөөцөлдөх, зөвхөн дутагдлыг бүртгэж судлахаар хязгаарлах, үр ашиг багатай олон үзлэг шалгалт хавтгайруулан явуулах буруу дадал хэвшил ч байна.

Намын байгууллагуудаас үзэл суртал зохион байгуулалтын ажлын нэгдлийг хангаж, аж ахуйн байгууллагын ажилтны хариуцлагыг дээшлүүлж, тэдэнд тавих хяналтыг хүчтэй болгох, бүтээлч идэвх санаачлагыг нь өрнүүлэн хөгжүүлэх замаар аж ахуйг намын аргаар удирдах удирдлагыг хэрэгжүүлвэл зохино.

Хяналт шалгалтыг цаг үеийг нь олж оновчтой зохион, түүний мөрөөр авах арга хэмжээг чанаржуулж үр дүнтэй болгох хэрэгтэй.

Тэргүүн туршлага, шинэ санаачлагыг тууштай дэмжиж дэлгэрүүлэх, түүний эдийн засгийн үр дүнг тооцоолон гаргахад их анхаарал тавибал зохино.

Социалист уралдааныг намын байгууллагууд гартаа авч удирдан, агуулга хэлбэрийг нь улам баяжуулан олон түмнийг хамрах, хүмүүсийг идэвхжүүлэх, хүмүүжүүлэх нөлөөг нь дээшлүүлэх хэрэгтэй.

Нам, улсын байгууллагаас социалист аж ахуйг шинжлэх ухааны үндэстэй тодорхой удирдлагаар хангахын тул байгууллагын эдийн засгийн үзүүлэлтийг судлах, тайлан балансад дүн шинжилгээ хийх, мэргэжилтнүүдийн санал зөвлөлгөөг сонсох зэргээр ажиллах хэрэгтэй.

Намын удирдлагын арга хэлбэрийг сайжруулахад намын амьдралын ленинч хэм хэмжээ намын дотоод ардчиллыг хөгжүүлэх, намын гишүүд, орлогчдын байршлыг үйлдвэрлэлд зөв зохиох, тэдний манлайлах ролийг цуцалтгүй дээшлүүлэх, боловсон хүчнийг сурган хүмүүжүүлэх, үзэл суртал, зохион байгуулалтын ажлын нөлөөлөх чадал, үр дүнг улам дээшлүүлэх нь нэн тэргүүний зорилт мөн.

УУЛЗАЛТ ХИЙВ

Тэргүүний мастеруудын улсын анхдугаар зөвлөлгөөнд шалгаран оролцсон „Анхдугаар таван жил“ сонины хэвлэлийн үйлдвэрийн мастер Ж. Жамбаатай сонины үйлдвэрийн хамт олон уулзалт хийв.

Уулзалт дээр н. Жамбаа тэргүүний мастеруудын улсын зөвлөлгөөний явц, зөвлөлгөөнөөс гаргасан уриалгын талаар дэлгэрэнгүй ярилаа.

Н .Нямдаваа

Социалист уралдааны ДҮН

Саяхан аймгийн АДХГ Захиргаа, ҮЭ—ийн зөвлөлийн хамтарсан хурал болж сумд болон үйлдвэр, аж ахуйн газруудын хоорондын 1969 оны гуравдугаар улирлын социалист уралдааныг дүгнэж байр эзлүүлэв:

СУМД ХООРОНДЫН УРАЛДААНД

Байр	Сум, САА-н нэр
Спутникт	Баянзүрх
Онгоцонд	Жаргалант
	Сэргэлэн
	Батсүмбэр
	Бүрэн
	Заамар
	Алтанбулаг
	Архуст
Машинд	Их хайрхан
	Баянчандмань
	Лүн
	Баянцогт
	Баяндэлгэр
	Баянбараат
	Баян
	Эрдэнэсант
	Борнуур
	Гачуурт
	Зуунмод
	Өнжүүл
Моринд	Угтаал
	Өндөрширээт
	Баянцагаан
	Дэлгэрхаан
Дохио	Эрдэнэ
	Мөнгөнморьт
	Баянжаргалан

ҮЙЛДВЭР, АЖ АХУЙН ГАЗРУУДЫН УРАЛДААНД

Байр	Байгууллагын нэр
Спутникт	Зам ашиглалтын анги
Онгоцонд	Таван жил сонины үйлдвэр
	Ү. Х. Холбоо
	Нийгэм хангамж
	Харилцаа холбоо
Машинд	13 дугаар авто бааз
Моринд	Хүнсний комбинат
Дохио	Барилга контор

Аймгийн АДХГ Захиргаа
ҮЭ—ийн Зөвлөл

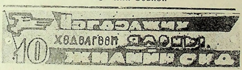

ОНОЛЫН БАГА ХУРАЛ

В. И. Ленийн мэндэлсний 100 жил, нэгдэлжих хөдөлгөөн ялсны 10 жилийн ойд зориулж аймгийн Намын Хороо, Лениний алдарт бүтээл «Хоршооллын төлөвлөгөө» зохиолоор онолын бага хурал хийлгэв.

Бага хуралд В. И. Лениний «Хоршооллын төлөвлөгөө, БНМАУ-д хэрэгжин биелэсэн нь», «БНМАУ-д нэгдэлжих хөдөлгөөн ялсны түүхэн ач холбогдол» гэсэн илтгэлүүдийг аймгийн Намын Хорооны нарийн бичгийн дарга Х. Билгээ, нэгдлийн зөвлөлийн дарга Ч. Дашдэмбэрэл нар тавилаа. Онолын бага хуралд нийт сум-нэгдэл, САА—н дарга, намын үүр, хороодын нарийн бичгийн дарга, орлогч нар болон аймгийн төвийн намын бүх гишүүд, сэхээтнүүд оролцов. Бага хуралд Жаргалантын САА-н намын хорооны нарийн бичгийн дарга Дашням, Мөнгөнморьт сум-нэгдлийн дарга Лувсанбалдан, Баянзүрх сум-нэгдлийн дарга Сумхүү нарын 10 шахам хүн үг хэлэв.

Манай сурвалжлагч

ТӨЛӨВЛӨГӨӨТ ТАВАН ЖИЛИЙН ТЭРГҮҮН ЭГНЭЭНД

Аймгийн 13 дугаар авто баазын тэргүүний тээвэрчин Г. Чүлтэм улс ардын аж ахуй, соёлыг хөгжүүлэх IV таван жилийн төлөвлөгөөг 15,7 хувиар давуулж, 1971 оныхоо ажилд орсон амжилтаар их ойнуудад бэлэг барьж байна.

Гэрэл зургийг Л.Дамдиндорж

УНШИГЧДЫНХАА ДУНД

БНМАУ-ын төрийн шагналт, цогт яруу найрагч Ц. Гайтав, манай аймагт уригдан ирж уран зохиолд дуртай уншигч түмэнтэйгээ уулзав.

Уулзалт дээр Ц. Гайтав В. И. Лениний мэндэлсний 100 жилийн ойд зориулан «Ленин» гэдэг 6 бүлэг томхон хэмжээний найраглалаа хэрхэн бүтээснээ ярьж уг найраглалынхаа хэсгээс уншив.

« . . . Колумб,
Америк тивийг
нээсэн гэдгийг
сургуулийн хүүхдүүд
андахгүй
Коммунизмыг
Ленин багш
нээсэн гэдгийг
дэлхийн пролетари
нар андахгүй

гэсэн яруу найрагчийн гал дөл бадарсан сэтгэлээр бичигдсэн энэ найраглал уншигч түмэндээ өндөр үнэлэгдэв.

Мөн төвийн арван жилийн дунд сургуулийн пионер сурагчидтай уулзсан уулзалтан дээр яруу найрагч Ц. Гайтав

. . . Залуучууд бол
аливаа харанхуйг
баллагчид юм.
Залуучууд бол
ариун коммунизмыг
даллагчид юм»

хэмээн аз жаргалтай шинэ нийгэм—социализм коммунизмыг гардан байгуулж, амьдарч ажиллах хувьтай төрсөн алдарт залуусынхаа тухай бичсэн „Залуучуудыг дагаад“ найраглалынхаа хэсэглэлээс уншлаа.

БНМАУ-ын төрийн шагналт, цогт яруу найрагч Ц. Гайтавыг аймгийн намын хорооны нэгдүгээр нарийн бичгийн дарга Ш. Агваансодов хүлээн авч уулзан их ойнуудыг угтан туурвиж байгаа уран бүтээлд нь өндөр амжилт хүссэн байна.

Манай сурвалжлагч

Ленинч уншлага зохиов

В. И. Лениний мэндэлсний 100 жилийн ойд зориулан Жаргалантын 10 жилийн дунд сургууль «Ленин ч уншлага» зохиов.

«Ленинч уншлага» дээр хичээлийн эрхлэгч багш Гончигсүрэн, «Ленинч ёсоор ажиллая» гэсэн илтгэл тавив.

Дараа нь «Зөвлөлт засгийн тухай» Лениний хэлсэн үгийг бичсэн пянз сонсгосноос гадна Лениний дуулах дуртай дуунаас сонсгов.

Мөн МХЗЭ—ийн гишүүн сурагч Л. Нэргүй, Батдаваа, Цэсрэн н а р «Ленин ч шүүлэгт» хэрх э н бэлтгэж байгаагаа ярив.

Манай идэвхтэн бичигч

ЛЕНИН БАГШАА ДУРСАНА

Зуунмод хотын зүүн хойт дүүрэгт сүндэрлэн байгаа том ягаан байшинд хүмүүс баяр хөөрөөр бялхана.

Сургуулийн танхимд ороход пионер сурагчдын шугам жагсаал жигдэрчээ.

Пионерийн бүрээ цангинаж бөмбөр нижигнэн пионерууд сүрлэг маршаа дуулцгаана.

Энэ бол төвийн арван жилийн сургуулийн 13 дугаар бүлгийн пионеруудын «Ленин багшаа дурсана» гэсэн сэдэвт цуглаан, шугам жагсаалын ажиллагаа нээгдэж байгаа нь энэ.

Энд Лениний бага нас, идэр нас, Ленин сургуульд, Лениний тухай зохиол, Лениний намтар, үйл амьдрал зэргээр хийсэн сурагчдын бичмэл номоор уншлага зохиож, бүлэгтээ дурсган хадгалуулав.

Бас Лениний үйл амьдрал, ажиллаж сурч байсан тухай зурагт самбарыг тайлбарлан сонирхоцгоов.

Мөн Лениний ойг угтаж тоо бодлого, хэлбичгийн аваргуудыг шалгаруулахад сурагч Б. Оюунхүү тоо боддогын, Ш. Ядмаа хэлбичгийн аваргууд болов.

Бас их ойнуудыг угтсан сурлагын цувааны 14 хоногийн дүнг гаргахад сурагч бүр 13 удаа асуугдаж 9 сурагч онцсайн өгч, 4 сурагч сайн үнэлэлт авчээ.

Тус бүлэг В. И. Лениний мэндэлсний 100 жилийн ойг угтаж улсын тэргүүн бүлэг болох үүрэг авч, соёлч нөхөрлөл байгуулан ажиллуулж байна.

Амласан үүргээ биелүүлэхийн тулд пионер бүрийг тодорхой мэргэжилд сургахаар Төвийн артель, Хүнсний комбинат,«Анхдугаар таван жил» сонин, Дүрслэх салбар зэрэг үйлдвэрүүдэд хуваарилан тодорхой мэргэжил дээр дадлага хийлгэж байна.

Сэдэвт цуглаанд Ленин багшаа дурсая, Алтан шар зам, Манай гариг баярласаар, Найрамдлын дуу, Москва орчмын үдэш зэрэг олон дуунуудыг дуулж, шүлэг уншлаа.

Энэ бүхэн их багшаа дурсан санагалзаж сурч боловсрохдоо их удирдагч В. И. Лениний хүнлэг сайхан чанарыг пионерүүдад ойлгуулж өглөө.

Х. Арьяажав

ХОЛБООГООР СОНИН ЮУТАЙ ВЭ?

Бадмаабазар эрхлэгчтэй Дэлгэрхаан сумын холбооны салбар жилийнхээ орлогын төлөвлөгөөг нийт дүнгээр нь 102 хувиар биелүүлсний гадна Лениний мэндэлсний 100 жил, нэгдэлжих хөдөлгөөний 10 жилийн ойг угтаж улам их амжилт гаргахаар шамдаж байна.

Юуны өмнө холбооны үйлчилгээг олон түмэнд улам ойртуулж тэднийг аятай нөхцлөөр хангахын тулд холбооны салбараа тохижуулж байна.

Дотоод гадаадад явуулах илгээмж, бичиг, захидлын хураамж, харилцаа холбоо зэрэг байнгын самбаруудыг хийж тавьснаас гадна „Лениний 100 жил“, „МАХН-ын 5 дугаар бүгд хурлын шийдвэр зэрэг цаг үеийн асуудлыг сурталчлах самбарууд хийжээ.

Бригад, албан газрын хэвлэлийг хуваарилан тавих авсаархан тавиур, захиа бичиг олгох лангууг цонхтой болгожээ.

Сайншанд маягийн хуурай зайны өсгөгч хийж сумын төвд цагаан хоолой радио цэг ажиллуулж радио шугамыг газар доогуур капелиар хийж тавьсан нь үр дүнгээ өгч байна.

Ингэж Дэлгэрхаан сумын холбоочин Бадмаабазар холбоочдын улсын хоёр дугаар зөвлөлгөөнөөс нийт холбоочдод гаргасан уриалгыг хэрэгжүүлэн улс ардын аж ахуйн салбар,хөдөлмөрчдийг холбоогоор үйлчлэх үүргээ нэр төртэй биелүүлж байна.

Л. Самбуу

ИХ ОЙ УГТАЖ . . .

Жаргалантын САА-н 10 жилийн дунд сургуулийн эвлэлийн хороо, биеийн тамирын үүрээс эрхлэн„ Лениний эрүүл ахуйн сургаал мөнх“ сэдэвт уулын оргил булаацалдах тэмцээнийг пионер сурагчдын дунд зохиов.

Тэмцээнийг 3 км-ийн зайд явуулж Буурал уулын оройд авирч 7 дугаар ангийн сурагч Баасанхүү түрүүлж, уулын оройд туг хатгав. Энэ тэмцээнд багш Жадамбаагийн удирдсан 8 дугаар ангийн хамт олон идэвхтэй оролцлоо.

● ● ●

Жаргалант сум САА-н ажилчны клубээс эрхэлж В. И. Лениний 100 жилийн ойд зориулж киноны тав хоног зохиов.

Киноны тав хоногоор „Ленин октябрь“, „Ленин 1918 онд“ зэрэг 10-аад кино гарч кино бүхний өмнө үзэгчдэд Лениний үйл амьдралаас ярьж хөдөлмөрчдөд сурталчилж байна.

Да. Базаррагчаа

БҮРЭН ЭРХИЙГ ТУНХАГЛАСАН 45 ЖИЛ

(Аймгийн АДХ-ын Гүйцэтгэх Захиргааны хариуцлагатай нарийн бичгийн дарга Г.Шарав)

Тусгаар тогтносон бүрэн эрхт БНМАУ-ыг тунхаглан зарласнаас хойш 45 жил боллоо.

БНМАУ-ыг тунхагласны 45 жилийн түүх бол манай ард түмний тэмцэл ялалтын дайчин замналын түүх, улс эх орныхоо жинхэнэ эзэн болсон монголын ард түмний сайн сайхан аж байдал, эрх жаргалын баталгааны түүх, БНМАУ тогтнон мандаж цэцэглэн хөгжсөний түүх мөн.

1924 оны 11 дүгээр сарын 26-нд хуралдсан улсын анхдугаар их хурлаас хэмжээт эрхт хаант засгийг халж, тусгаар тогтносон бүрэн эрхт БНМАУ-ыг хууль ёсоор батлан тунхагласан юм.

БНМАУ-ын анхдугаар үндсэн хуульд ард түмний хувьсгалаар олсон эрх чөлөөг хуульчлан баталж, цаашдын зорилтыг нарийвчлан боловсруулж тогтоосон байна.

Үндсэн хуульд заахдаа:

„Бүх монгол улсыг үүнээс хойш Бүгд Найрамдах бүрэн эрхтэй ард улс“ гэж улсын дээд эрхийг жинхэнэ ардад эзлүүлэн улсын аливаа хэргийг улсын их хурал ба мөн хурлаар сонгогдсон засгийн газраас гүйцэтгэж шийтгүүлэх явдлыг нийтээр сүсэглэн дагавал зохино.

БНМАУ-ын зорилт бол хуучин эзэрхэг харгисын ёс суртлын үлдэгдлийг үндсээр устгаж, улс төрийн захиргааны явдлыг жинхэнэ ардын ёсонд нийлүүлж, шинэ ёсны бүгд найрамдах улсын үндэс тулгуурыг бататган бэхжүүлнэ» гэжээ.

Энэ шинэ үндсэн хууль нь олон зуун жилээр ноёлж ирсэн феодлын нийгмийн бүх харгис хууль зүй, ёс дэглэмийг халж, жинхэнэ хөдөлмөрчин ард түмний нийгэм улс төрийн эрхийг тунхаглан түүнийгээ ажил хэрэг болгож биелүүлэх бүх талын бодит боломжийг бүрдүүлж өгсөн хууль цаазны баталгаа нь болсон байна.

Манай нам, ардын засгийн газраас өнгөрөгч 45 жилд авч явуулсан арга хэмжээний үрээр манай оронд нийгэм, эдийн засгийн түүхт өөрчлөлт гарч аж үйлдвэр социалист хөдөө аж ахуйтай, тэргүүний соёл боловсролт орон болж хувирлаа.

Энэ бүх амжилт ялалт бол МАХН-ын зөв мэргэн удирдлага, манай ард түмний баатарлаг хөдөлмөрийн үр шим, ЗХУ-ын зүйл бүрийн тусламжийн ач мөн.

Манай ард түмний туулж өнгөрүүлсэн түүхэн замнал, хуримтлуулсан туршлага нь хоцрогдсон улс орон хөгжлийн капиталист шатыг алгасан социализмд шилжиж болох тухай Марксист—Ленинист сургаалын зөвийг тод батлан харуулж байна. Монголын ард түмэн Бүгд Найрамдах Улсаа тунхагласны 45 жилийн ойг тэмдэглэн өнгөрүүлэхдээ туулж өнгөрүүлсэн замаа эргэн харж, бүтээсэн ололт амжилт, хуримтлуулсан туршлагаа бататган социализм байгуулж дуусгах үйл хэрэгтээ улам ихийг бүтээх зориг эрмэлзлэлээр дүүрэн байна.

УУЛЗАЛТ БОЛОВ

Аймгийн залуу зохиолчдын дугуйлангийн гишүүд, БНМАУ—ын төрийн шагналт, яруу найрагч Ц.Гайтавтай уулзав.

Яруу найрагч Ц.Гайтав их ойнуудыг угтаж туурвиж байгаа уран бүтээлээсээ ярьж яруу найргийн өнөөгийн байдал, шүлэг уран бүтээлд сэдвээ сонгох, өөрийн барил, дуу хоолойтой байх, нягуур нямбай,уйгагүй ажиллах, дууны үг, иргэний уянга туурвихыг зөвлөв.

Х. Арьяажав

«Баян—амьдрал» нэгдэл

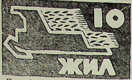

МАНАЙ НЭГДЭЛ

Баянбараат сумын «Баян-амьдрал» нэгдэл нь анх 1956 онд байгуулагджээ.

Тэр үеэс нэгдэл маань нэгдэлч олныхоо бүтээлч хөдөлмөр, нам засгийн хайр халамжаар өргөжин бэхжиж, одоо 390 гаруй өрх, 1950—иад гишүүдтэй нийгмийн хөрөнгөндөө 50 шахам мянган малтай, мал аж ахуйн 2 бригад 60 гаруй суурьт хамрагдсан жилдээ 1,4 сая төгрөгийн орлоготой социалист том аж ахуй болон хөгжиж байна. Манай нэгдэл, мал аж ахуй голлон эрхлэхийн хамт тариаланг нэгэн адил хөгжүүлж ихээхэн хэмжээний тэжээлийн болон идэшний ногоо хураан авч байна. Нэгдэл маань өсөн бэхжихийн хамт нэгдлийн гишүүдийн материаллаг аж амьдрал, соёлын хэмжээ улам дээшилж жилдээ нэг гишүүн хөдөлмөрийн хөлсөнд 3 6 мянган төгрөг авч байна.

Нэгдлийн хамт олонд маань шинэ цагийн сургууль, хүн малын эмнэлэг клуб, улаанбулаан зэрэг соёл үйлчилгээний салбарууд үйлчилж байна.

Манай нэгдлийн хамт олны дундаас ажил хөдөлмөрөөрөө шалгарсан БНМАУ—ын аварга төлчин 1, аймгийн аварга төлчин 1, сумын аварга сайчуул 100 гаруй төрж гарав. МАХН—ын Төв Хорооны 5 дугаар бүгд хурлын шийдвэрт зоригжсон манай сумын хөдөлмөрч малчид олсон амжилтаа улам бататгаж, В. И. Лениний мэндэлсний 100, Ардын хувьсгалын 50 жил, нэгдэлжих хөдөлгөөн ялсны 10 жилийн ойг ажлын өндөр амжилтаар угтахаар зориг бадрангуй ажиллаж байна.

Нэгдлийн зөвлөлийн дарга Чүлтэмсүрэн

АНХНЫ ГИШҮҮНИЙ СЭТГЭГДЭЛ

1956 оны 9 дүгээр сарын дунд үеэр юмсан. Сумын бага сургуулийн байр байсан нэг гэрт Цэрэндорж, Галданжав бид нарын санаачлагаар нэгдүгээр багийн хэсэг ардууд нэгдэл байгуулахаар хэлэлцэж анхныхаа хурлыг хийсэн юм.

Энэ хурлаараа манай нэгдүгээр багийн Дагва, Лувсандорж, Д.Равдан, Ц.Равдан, Хоовон, Ням, Очир нарын 15 хүн 3 мянга гаруй толгой мал, хэдэн морин машин нийгэмчилж анх нэгдэлд орлоо.

Бид анхныхаа хурлаар ирээдүйн жаргалант амьдрал бол хамтын аж ахуй юм гэж ярилцаад нэгдлээ «Баян—амьдрал» гэж нэрлэж, нэгдлийн даргаар Галданжавыг сонголоо.

Энэ маань одоо нэг сая гаруй төгрөгийн орлоготой 50 шахам мянган толгой малтай «Баян амьдрал»нэгдлийн голомт болсон юм. Тэр үед хөрөнгө чинээ ихтэй зарим хувийн аж ахуйтан нэгдэлд орохоос дургүйцэж, ах дүү, садан төрлийн ойр хол суудаг хүмүүсийн нэр дээр малаа авч үлдэх зэрэг хандлага байсан боловч сүүлдээ нэгдэлжсэн юм. Би анх нэгдэлд орсон өдрөөсөө эхлэн нэгдэлдээ малын эмчийн ажлыг хийж нийгмийн хөрөнгийг хорогдуулахгүйн төлөө тэмцэж ирлээ. Манай нам засгаас хөдөө аж ахуйн нэгдлийг хөгжүүлэн бэхжүүлэх талаар удаа дараалан тодорхой арга хэмжээ авсаны үр дүнд манай нэгдэл одоо аж ахуй зохион байгуулалтын хувьд бэхжсэн хамтын том социалист хөдөө аж ахуй болтлоо хөгжиж анх бидний үүсгэсэн тэр үеэс танигдашгүй өөр болсоныг харахад би үнэхээр баярлан харж бахдан суудаг юм гэж малын эмч Лувсанцэрэн гуай ярьж байна.

Буджав

ХОНЬЧНЫ ЯРИА

Л.Тавхай 1956 онд манай орон даяар нэгдэлжих хөдөлгөөн өрнөж эхэлсэн үеэр өөрийн сайн дураар нэгдэлд элсч тэр үеэс эхлэн нийгмийн малыг 10 гаруй жил маллахдаа ажил хөдөлмөр дээрээ амжилтыг олсоор байна.

Сүүлийн жилүүдэд нутгийн үүлдрийн төллөх эх мал хариуцаж отор нүүдлийг зөв зохиож, авсан тарга хүчийг тогтоох талаар нилээд туршлага хуримтлуулж яваа хүн юм.

1968 оноос эхлэн Ардын Их Хурлын депутат, Бүрэн сумын хоньчин Ширчингийн туршлагыг өөрийн ажил амьдралд нэвтрүүлсэн нь амжилтанд хүргэжээ. 1969 оны намрын нэгэн налгар өдөр билээ.

н. Тавхайг Баянбараат сумын нутаг «Тал булаг»гэдэг газар хонин сүргийнхээ захад явахад ажил байдалтай нь анх танилцсан юм.

—Нэгдлийг бэхжүүлэхэд нам, засаг олон арга хэмжээ авч байгаагийн хариуг бид ажил хөдөлмөрөөр хариулах л үлдэж байгаа юм даа.

Би 1956 оноос хойш нийгмийнхээ 600—700 орчим хонь хариулсаар нэгдэлжих хөдөлгөөн ялсны 10 жилийн ойтой золгох гэж явна. Миний хувьд бүтээсэн гавьтай ажил, тоолох юм бага. Гэхдээ сүүлийн 3 жилд хийж бүтээсэн зүйлээсээ товч ярья гэж өвөрөөсөө тэмдэглэлийн дэвтрээ гаргаж ингэж танилцуулав.

—1967 онд 722 хонь ямаа маллаж 417 хониноос 461 хурга,305 ямаанаас 316 ишиг бойжуулж үйлдвэрлэлийн даалгавар, ноос сүүг 100—129 хувиар биелүүлсэн юм.

1968 онд 713 эм хонь ямаанаас 767 төл бойжуулж үйлдвэрлэлийн даалгаврыг 100—104 хувиар биелүүлж 2 жилд хонины дундаж жин 56 кг—д хүрэв.

1969 онд төллөх хонь ямаанаасаа 22 төл илүү бойжуулж үйлдвэрлэлийн даалгаврыг 100—113 хувиар биелүүлэв.

—Би боловсрол мэдлэгээ ахиулахад анхаарч ажилласнаар 7 дугаар ангийн боловсролтой болов.

1967 онд суурийнхаа хүчээр 700 бог малын баг таамжтай саравчтай хашаа нэгийг барилаа.

Энэ бүхнээ би их ойдоо барьж байгаа бэлэг гэж бодож явдаг.

Манай суурь одоо өвөлжилтийнхээ бэлтгэлийг бүрэн хангаад байна гэж ярилаа. Ингэж нэгдэлжих хөдөлгөөн ялсны 10 жилийн ойгоо улам өндөр амжилтаар угтахаар 56 настай өвгөн Тавхай урам зоригтой ажиллаж байна.

Ц.Жадамбаа

МАНАЙ СУМ 1969 ОНД

Сумын нам, улс, олон нийтийн байгууллагуудын зохион байгуулалт, зөв удирдлагын үр дүнд сумын 1969 оны аж ахуй, соёлын төлөвлөгөөт зорилтууд амжилттай биелэгдэж байна.

Хөдөө аж ахуйн талаар

Малын зүй бусын хорогдлыг өнгөрсөн оныхоос 50 хувиар багасгаж, төлөө 97 хувь бойжуулсны үр дүнд 1969 оны мал өсгөх улсын төлөвлөгөөг давуулан биелүүлэх бүрэн нөхцөлтэй боллоо.

Ялангуяа мал өсгөх материаллаг бааз болсон хашаа барих,худаг гаргах ажлыг хугацаанд нь 100—113 хувиар биелүүлж чадав. Тус суманд суурийн хүчээр хашаа барих, худаг гаргах хөдөлгөөн сүүлийн 2 жилд өрнөлттэй явсны үр дүнд малчин Гомбосүрэн, Дампил, Өлзий нар тус бүр 2 хашаа барилаа.

Худалдаа бэлтгэлийн ажил

Бүх төрлийн ноосыг дүнгээр нь, мал бэлтгэл 3 дугаар улирлын бараа, ном борлуулалтын төлөвлөгөө амжилттай биелэгдэв.

Түүхий эдийн төлөвлөгөөт нэр төрлийн зүйлүүдээс яс,дорго,үмхий хүрэн туулай зэргээс бусад нь бараг биелэгдээд байна.

Бусад байгууллагуудын хувьд зоо—мал эмнэлгийн болон хүн эмнэлгийн байгууллагын өмнө тавигдсан зорилт нилээд ахицтай явна. Манай сум нэгдлийн хөдөлмөрчид 1969 оныхоо төлөвлөгөөт бүх зүйлүүдийг биелүүлэх зорилт тавиад их ойнуудыг угтан ирмүүн цогтой хөдөлмөрлөж байна.

Бумжав

ТОВЧХОН

Нэгдэлжих хөдөлгөөн ялсны 10 жилийн ойг угтаж Баянцогтын САА—н саальчин, МАХН—ын гишүүн С.Наранцэцэг 1969 оны сангийн аж ахуйн үйлдвэрлэлийн даалгаврыг биелүүлж, тугалыг 100 хувь бойжуулан, хөөврийн төлөвлөгөөг 3 кг—аар давуулсны дээр 27500 литр сүү саах төлөвлөгөөг 27758 литрийг сааж, нэг үнээнээс 3469 литр сүү саасан байна.

Одоо үнээ тугалаа сайн арчилж онд сайн оруулахын зэрэгцээ нэгдэлжих хөдөлгөөн ялсны 10 жилийн ой хүртэл 3030—аас доошгүй литр сүү саах жилийнхээ даалгаврыг 12 хувиар буюу 3258 литр сүүгээр давуулан биелүүлэх зорилт тавиад ажиллаж байна.

Д.Давдай

АМЛАЛТАА ДАВУУЛАН БИЕЛҮҮЛЭВ

Арвилан хэмнэлт хуримтлалын замаар байгууллагадаа 1000 төгрөг оруулахаар авсан үүргээ Зочид буудлын Лэгзиймаа ахлагчтай СХТБ—ын хамт олон 600 төгрөгөөр давуулж биелүүлэв. Уг орлогыг тус бригадын хамт олон захиалгаар хийлгэдэг цагаан хэрэглэл, гудас болон барилга засвар зэрэг төсөвт зардлын хэмнэлтээс оруулсан байна.

Н.Нямдаваа

ТЭРГҮҮНИЙ ХОНЬЧИН

Цагаан—Өндөрийн бригадын хоньчин Гомбосүрэн 1959 онд анх нэгдэлд орсноос хойш 9 жил дараалан нэгдлийн 800—1100 эр төлөг маллаж, тарга хүчийг нь сайн авахуулж үйлдвэрийн даалгаврыг 100—102 хувиар биелүүлж ирлээ. Гомбосүрэн МАХН-ын Төв Хорооны 5 дугаар бүгд хурлын шийдвэрийг биелүүлэх, малыг дулаан хашаа саравч усаар хангах ажилд онц анхаарч ажилладаг юм.

Тэр 1968 онд 800 хонь багтах шавардлагатай чулуун ханатай тохилог хашаа барьж,100 метр алсгазарт худаг гаргажээ. Барьсан хашаа худаг нь үзэмж чанар сайтай болсон учраас 1968 онд хашаа, худгийн сумын аварга болж Гомбосүрэнгийн туршлагыг сумын хэмжээнд заавал нэвтрүүлэх туршлага болгон хэрэглэж байна. О.Гомбосүрэн БНМАУ-д нэгдэлжих хөдөлгөөн ялсны 10 жилийн ойг угтаж 1100 хонь багтах саравчтай хашаа нэгийг барьж дэргэд нь 5 м гүн худаг ухаж хоёр ховоогоор зэрэг татах механикжсан хөдөлгүүрийг хийсэн байна.

Одоо Гомбосүрэн нь нэгдлийнхээ малын үүлдэр угсаа, ашиг шимийг сайжруулах зорилгоор 600 эм хониор байгуулсан шилмэл суурийн ахлагчаар нь ажиллаж байна.

П.Жамсрандорж

ГАВШГАЙЧДЫН УЛСЫН II ЗӨВЛӨЛГӨӨНИЙГ УГТАЖ

ЗӨВЛӨЛГӨӨНӨӨ УГТАЖ . . .

Төвийн эмийн сангийн дэргэдэх Зүмхүү ахлагчтай СХ—ийн бригад анх 1964 онд байгуулагдаж ажиллаад 1967 онд бригадынхаа цол мандатаа авсан билээ.

Одоо дэвшилтэд үүргээ 2 жилээр авч ажиллан анхны жилийн үүргээ амжилттай биелүүлж гэрчилгээ аван түүхт ойнуудыг угтаж нэмэлт үүрэг авч ажиллаж байна.

Тус СХ—ийн бригад байгууллагын төлөвлөгөөт ажлуудыг хугацааны нь өмнө чанартай биелүүлэх, үйлчлүүлэгч олон түмэнд хүнлэг энэрэнгүй соёлч боловсон хөнгөн шуурхай үйлчилж, нэг ч хүнийг гомдоохгүйн төлөө бүхий л үйл ажиллагаагаа зориулж байна. Энэ бригад эмийг бэлтгэх технологийн дүрмийг хатуу баримтлан ажиллаж хөдөлмөрчдөд эмнэлэг гэгээрлийн яриа танилцуулга хийх, байгууллага ба бригадаа сурталчлах, байгууллагын тохижилт, үйлчилгээ, ариун цэврийг дээд хэмжээнд байлгах, эзэмшиж байгаа аппарат төхөөрөмжүүдийг бүрэн эзэмшиж эдэлгээг уртасгах талаар зохих үйлчилгээг тухай бүр хийж байх зорилтын доор ажлаа зохиодог байна.

Тус СХ—ийн бригадын хамт олон хөдөлмөрчдийг эмээр, эмнэлгийн байгууллагыг эм эмнэлгийн багажаар хангах зорилттой ажиллан энэ зорилтыг биелүүлэхийн тулд байгууллагын төлөвлөгөөт ажлуудыг сүүлийн 3 жилүүдэд эм бараа борлуулах төлөвлөгөөг 121—133 хувиар, жор хүлээн авах төлөвлөгөөг 100—101 хувиар тус тус биелүүлжээ.

Эм бараа борлуулах төлөвлөгөөг биелүүлэхдээ бригадын гишүүд аймгийн бүх бага эмчийн салбартай сумууд ба төвийн алс зайдуу айл өрх, мөн аймгийн төвд болж байгаа хурал семинарын үеэр үйлчилж жилдээ олон мянган төгрөгийн эм бараа борлуулдаг байна.

Мөн ажлын ба ажлын бус цагаар хөдөлмөрчдөд үйлчлэх жорын эмнээс бусад зүйлүүдийг савлах боох, хэмжих зэргээр бэлтгэн гаргаж сард дунджаар олон зуун усан ба тосон эм савлах, 20—30 мянган ширхэг эм боох ба төрөл бүрийн эмийн сангууд бэлтгэх ажлуудыг хийдэг байна.

Энэ нь хөдөлмөрчдийг чирэгдүүлэхгүй байх, жор хүлээн авагч ба найруулагч нарын ажлыг хөнгөвчлөж ажлын цагт зөвхөн жорын эм бэлтгэдэг байна. Тус аптек сүүлийн жилүүдэд эх орны эмийн үйлдвэрт үйлдвэрлэгдэж байгаа өргөн хэрэгцээний олон төрлийн эмүүдийг бэлнээр авч үйлчилж байгаагаас өөрт байгаа ижил нэр төрлийн эмүүд гүйлгээгүй болж складын барааны үлдэгдэл болж байсныг энэ бригадын хамт олон мэргэжилтний зөвлөлгөөний дагуу бригадын гишүүдийн хүчээр 100 мянган ширхэг эм боож хөдөлмөрчдөд үйлчилсэн нь дунджаар гүйлгээгүй байсан 6000 шахам төгрөгний эмийг борлуулсан нь хөрөнгийн эргэлтэнд ач холбогдлоо өгч түүнийг бэлтгэн найруулсны улмаас байгууллагад 2000 гаруй төгрөгийн ашиг оруулжээ,

Тус бригадын гишүүд өөрсдийн ажиллагаанд шаардлагатай ломбоны тугалга, шил угаадаг ёршний, авто үзэгний бэх, жимс, арц түүж витамины шүүс ба үнэртнийг бэлтгэх, модны давирхай түүж цэвэрлэн арьсны цавуу бэлтгэж туршсан, эм уух усны ширээ ажиллуулсан зэрэг зүйлүүдийг санаачлан хийсэн нь хөдөлмөрчдөөс зүй ёсны талархлыг хүлээж байна.

Бригадын гишүүд ажлын бус цагаар байгууллагын барилгын хөнгөн засвар хийх, чулуун шал тавих, хаягдал цаас, шил зэргийг цуглуулсанаас 5740 төгрөгний ашгийг байгууллагадаа оруулсан байна.

Энэ ажилд бригадын гишүүн Лхамсүрэн, Лувсан нар идэвхтэй ажиллажээ.

Бригадын гишүүдээс оройн сургууль, орос хэлний оройн 2 жилийн курс, эм найруулагчийн курст явж зохих мэргэжил мэдлэг олж авах, үүний зэрэгцээгээр бригадаас баяр ёслол, тэмдэглэлт өдрөөр үдэшлэг уулзалт зохиох, ахмад хүмүүстэй уулзах, хамтран ном уншиж ярилцах, үзвэр үзэх, спорт тоглоом зохиох, хамтран дуу, хөгжим сурах талаар цагийн хуваарьтай ажиллагийн гадна бригадын гишүүд өрхийн цалингаа тооцоотой зарцуулж амьдрал ахуйгаа дээшлүүлэх талаар зөв хуваарилан ажилладаг байна.

Бригадын гишүүдийн хүүхдийн сурлагын судалгааг тухай бүр гаргаж сургуульд явдаг хүүхдийн дүнг улирал бүр авч тэдэнтэй уулзаж зөвлөлгөө өгөх, онц сурлагатнаа алдаршуулах ажил зохиодог ба гишүүн бүр гэр ахуйн цахилгаан техникийг эзэмшин ажиллуулж чаддаг болжээ.

Тус бригадын хамт олон В. И. Лениний мэндэлсний 100 жил, Ардын хувьсгалын 50 жилийн ой болон СХ—ийн гавшгайчдын улсын II зөвлөлгөөнийг угтаж социалист уралдаанд үүрэг аваад амжилттай ажиллаж байна.

Саяхан тус аптекийн дэргэдэх СХ—ийн бригад дээр үзүүлэх сургууль болж тус бригадын гишүүдийн хэрхэн ажиллаж, сурч, соёлжиж, амьдарч байгаатай танилцав.

СХ—ийн бригадын ахлагч Зүмхүү өөрийн бригадын ажил амьдралыг тодорхой ярьж танилцууллаа.

М. Намсрай

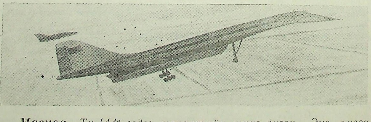

Москва. *„Ту-144" гэдэг зөвлөлтийн шинэ онгоц. Энэ онгоц нь 16-20 мянган метрийн өндөрт 2500 км-ын хурдтайгаар нисэх чадалтай аж.*

Зураг дээр: „Ту-144" онгоцны нислэг.

Гэрэл зургийг ТАСС—МОНЦАМЭ

ЗУУН ХОЁРДОХ БРИГАД

Нийтийн үйлчилгээний аж ахуйн товчооны Хувцагаан ахлагчтай СХТБ-ынхан хамтран ажиллаж, амьдрах, сурч соёлжих талаар авсан үүргээ амжилттай биелүүлж СХБ-ын цол мандатаа авлаа.

Тус бригадын хамт олон үүргийн хугацаанд халуун усны төлөвлөгөөг 100,9 хувь, орлогын төлөвлөгөөг 108,5—131,5 хувиар биелүүлж 13300 төгрөгийн үйлчилгээгээр төлөвлөгөөгөө давуулжээ.

Мөн бригадын гишүүдийн санаачлагаар хаягдал саван ашиглах, эмэгтэйчүүдийн үсчин, химин цэвэрлэгээ, угаалгын цех зэргийг шинээр нэмэн ажиллуулж байгууллагадаа 18 мянга гаруй төгрөгийн орлого оруулжээ.

Бригадын гишүүдээс 6 хүн 4 дүгээр ангийн боловсрол, 1 хүн үсчний хос мэргэжил эзэмшсэн байна.

Тус бригадын гавшгайч Чулуунбат, Цэрэндагва, Янжмаа нар 1969 оныхоо төлөвлөгөөт үүргээ 60 хоногийн өмнө биелүүлж 1970 оны ажилдаа ороод амжилттай ажилллаж байна Хувцагаан ахлагчтай СХБ-ын хамт олон олсон амжилтаа улам бататгаж ардын хувьсгалын 50 жилийн ойг угтаж 2 жилийн хугацаатай дэвшилтэт үүрэг амлалтаа авч ажилдаа улам зоригтой орлоо.

Ийнхүү гавшгайчдын улсын 2 дугаар зөвлөлгөөний өмнөхөн манай аймгийн СХ—ийн зуун хоёрдох бригад төрлөө.

Манай сурвалжлагч

Үзүүлэх сургууль

Гавшгайчдын улсын II зөвлөлгөөн болох гэж байгааг тохиолдуулан төвийн артелийн СХТ Жамсран ахлагчтай хивсэн тасаг дээр аймгийн төвийн СХБ болон СХТБ-ын ахлагч нарын үзүүлэх сургууль боллоо.

Үзүүлэх сургуульд оролцогчдод төвийн артелийн орлогч дарга Дамбий өөрийн байгууллагын хамт олны дунд социалист хөдөлмөрийн хөдөлгөөн хэрхэн өрнөж байгаа талаар ярив.

Тус артельд СХБ 10, СХТБ 10 төрөн гарсан нь артелийн бүх ажилчдын 73 хувийг хамарчээ.

СХТ хивсэн тасгийн мастер Жамсран өөрийн тасгийн ажилчдын социалист ёсоор хамтран ажиллах, сурч, соёлжих, амьдрах талаар авсан үүргээ хэрхэн биелүүлж байгаа тухай дэлгэрэнгүй яриад өөрийн тасгийн үйлдвэрлэлийн ажиллагааг танилцуулав.

Үзүүлэх сургуульд оролцогчид гавшгайч бүртэй уулзан тэдний ажил, амьдрал, соёлжилтоос нь асууж танилцлаа.

Мөн үзүүлэх сургуульд оролцогсод СХТ хивсэн тасгийн хамт олны хийсэн бүтээгдэхүүний дээжээр байгуулсан буланг үзэж, тэдний тоглосон концертын хэсгээс үзэж сонирхов

Х. Аръяажав

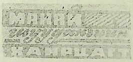

ХОЁР МЭДЭЭ

Алтанбулаг сумын дунд сургуулийн багш сурагчид нэгдэлдээ малын хашаа хоёрыг барьж өгөв.

Мөн багш Цэрэнванчиг, Даш нар удирдуулсан 70 сурагчид нэгдлийн ногоо хураахад 16 хоног ажиллаж 97 тонн ногоо хураажээ.

Энэ ажилд Гал, Уранчимэг, Цэрэндулам нар идэвхтэй ажилласан байна.

Мөн тус сургуулийн хүүхдүүд тарваганы арьс 180 ширхэг, яс 220 кг, гууль, хөнгөн цагаан, мөөг зэргийг цуглуулж сургуульдаа тушаав

* * *

Алтанбулаг сумын Ичинхорлоо даргатай худалдаа бэлтгэлийн анги 1969 онд бэлтгэлийн 36 нэр төрлөөс тарвага зурамны арьс,5 төрлийн ноос зэрэг 26 нэр төрлийн зүйлийг 100—276 хувь биелүүлэв.

Н. Балжинням

Хариуцлагатай эрхлэгч Н. МӨНХӨӨ

(Х—00775) «Анхдугаар таван жил» сонины үйлдвэрт хэвлэв